

Na osnovu člana 54. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Sl. glasnik RS", broj 87/2018 - u daljem tekstu „Zakon”), Odluke o listi vrsta radnji obrade podataka o ličnosti za koje se mora izvršiti procena uticaja na zaštitu podataka o ličnosti i tražiti mišljenje Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti („Sl. glasnik RS”, br. 45/2019 i 112/2020 – u daljem tekstu „Odluka”), Istraživačko-razvojni institut za veštačku inteligenciju Srbije, sa registrovanim sedištem na adresi Naučno-tehnološki park Novi Sad, Fruškogorska 1, 21000 Novi Sad, Republika Srbija (u daljem tekstu: „**Rukovalac**”), vrši:

PROCENU UTICAJA OBRADJE NA ZAŠTITU PODATAKA O LIČNOSTI

1. Uvodne napomene

U okviru međunarodnog projekta TANGO (<https://tango-horizon.eu/>, u daljem tekstu: „**Projekat**”), Rukovalac namerava da prikuplja i obrađuje podatke o ličnosti u okviru istraživanja u vezi za porodijskim odsustvom.

2. Sveobuhvatan opis predviđenih radnji obrade, svrha obrade i legitimni interes rukovaoca - član 54. stav 6. tačka 1) Zakona

Svrha obrade podataka o ličnosti u okviru Projekta jeste sprovođenje istraživanja u vezi za porodijskim odsustvom u naučno-istraživačkim organizacijama.

Cilj istraživanja jeste da procenimo iskustva i ispitamo stavove ispitanika u vezi za porodijskim odsustvom u naučno-istraživačkim organizacijama, u odnosu na njihove profesionalne uloge, podršku na radnom mestu, kao i njihovo zadovoljstvo pojedinim aspektima porodijskog odsustva. Takođe, želimo da steknemo uvid u objektivne pokazatelje, kao što su naučna produkcija, vršenje rukovodećeg položaja, učešće u naučnim, istraživačkim i razvojnim projektima i sl.

Očekivani rezultati istraživanja su:

- sticanje uvida u različita iskustva porodijskog odsustva među ispitanicima na različitim pozicijama i u okviru različitih institucija;
- identifikacija nedostataka u podršci na radnom mestu tokom i nakon porodijskog odsustva;
- unapređenje politika vezanih za porodijsko odsustvo;
- doprinos naučnoj literaturi o iskustvima vezanim za porodijsko odsustvo, rodno ravnopravnosti i praksama na radnom mestu u akademskim sredinama u Srbiji.

Podaci će se prikupljati od ispitanika koji su zaposleni u naučno-istraživačkim institucijama i koji su bili na porodijskom odsustvu.

Rukovalac prikuplja različite vrste podataka o ličnosti ispitanika, koje su potrebne za ostvarivanje gore navedene svrhe:

1. demografski podaci;
2. podaci o porodičnim prilikama;
3. podaci o obrazovanju, naučnom statusu i zaposlenju;
4. stavovi o iskustvima porodijskog odsustva;
5. podaci o naučno-istraživačkim rezultatima istraživača tj. ispitanika.

U skladu sa navedenim, Rukovalac prikuplja posebne vrste podataka o ličnosti i to: podatke o zdravstvenom stanju koji se tiču porodijskog odsustva kao i podaci o zdravstvenom stanju dece.

Podaci u gore navedenim kategorijama 1-4 se prikupljaju direktno od ispitanika kroz popunjavanje onlajn upitnika. Onlajn upitnik koji će ispitanici samostalno popunjavati biće

distribuiran putem e-pošte i institucionalnih komunikacionih kanala. Ispitanici će biti informisani o svrsi istraživanja, poverljivosti i dobrovoljnoj prirodi učešća.

Podaci o naučnoj produkciji (kategorija 5) će biti prikupljeni iz sistema eNauka čiji je rukovalac Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije (u daljem tekstu: Ministarstvo) sa sedištem u Beogradu, adresa Nemanjina 22-26, PIB 113345781, matični broj 18820781, kontakt mejl: podrska.enauka@nitra.gov.rs. Podaci koji se prikupljaju iz sistema eNauka su javno dostupni podaci i politika privatnosti se nalazi na sledećoj adresi: https://enauka.gov.rs/doc/eNauka_politika_privatnosti.pdf. Pravni osnov za obradu podataka o ličnosti istraživača u okviru sistema eNauka je Zakon o nauci i istraživanjima ("Sl. glasnik RS", br. 49/2019) koji predviđa da se u registru istraživača vodi evidencija o sledećim podacima: ime i prezime istraživača, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, identifikacioni broj istraživača, naučno ili nastavno zvanje, datum sticanja zvanja i institucija u kojoj je stečeno, naučno-istraživačka organizacija u kojoj je istraživač zaposlen i adresa prebivališta, lista naučnih publikacija, patenata i tehničkih rešenja koje je istraživač ostvario u svom naučno-istraživačkom radu. Sistem eNauka će Rukovaocu dostaviti podatke u JSON formatu. Podaci prikupljeni putem upitnika će nakon prebacivanja u JSON format biti upareni sa podacima iz eNauke uz pomoć ORCID broja. Tako će nastati objedinjena baza podataka koja će biti pogodna za dalju obradu. Podaci će biti obrađivani Python bibliotekama za analizu podataka (pandas, numpy, matplotlib, scikit-learn).

Rukovalac podatke o ličnosti obrađuje po osnovu pristanka ispitanika kao pravnom osnovu. Takođe, Rukovalac posebne vrste podataka o ličnosti obrađuje po osnovu člana 17. stav 1. tačka 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije.

Rukovalac je procenio da je ovakva obrada srazmerna ostvarivanju ciljeva koji se nameravaju postići, uz poštovanje suštine prava na zaštitu podataka o ličnosti i primenu odgovarajućih i posebnih mera zaštite osnovnih prava i interesa lica na koje se ovi podaci odnose.

Podaci o ličnosti će biti korišćeni isključivo od strane istraživačkog tima TANGO projekta, dok se podaci bez direktnih identifikacionih detalja (anonimizovani ili pseudoanonimizovani) mogu se takođe razmenjivati i deliti između partnera istraživačkog konzorcijuma u okviru TANGO projekta kako bi se sproveda uporedna analiza između različitih studija slučaja.

Podaci o ličnosti u okviru platforme će se čuvati do okončanja istraživanja u vezi za porodijskim odsustvom a najduže do okončanja projekta TANGO (septembar 2027. godine).

3. Procena neophodnosti i srazmernosti obrade u odnosu na svrhu obrade - član 54. stav 6. tačka 2) Zakona

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, Rukovalac je utvrdio da je obrada podataka o ličnosti na gore opisani način neophodna i srazmerna u odnosu na svrhe koje se nastoje postići. Naime, svrha istraživanja se sprovodi u skladu sa standardima naučnog istraživanja i na osnovu pristanka ispitanika.

Rukovalac je razmatrao srazmernost obrade podataka o ličnosti u odnosu na svrhu koja se nastoji postići te je utvrđeno da su gore opisani vidovi obrade te vrsta i broj podataka o ličnosti koji se obrađuju minimalno neophodni kako bi se postigla predmetna svrha obrade, te u tom smislu ne predstavlja izvor posebnih i vanrednih rizika.

Naime, u cilju postizanja srazmernosti, Rukovalac je posebno razmatrao i način obrade tj. način vršenja istraživanja i vrste neophodnih podataka, te je na taj način postignuto da se podaci obrađuju na najmanje intruzivan i najsigurniji način.

4. Procena rizika za prava i slobode lica na koja se podaci o ličnosti odnose - član 54. stav 6. tačka 3) Zakona

S obzirom na prirodu podatka koji se obrađuju, njihovu osjetljivost po lični i porodični život ispitanika i njihovu privatnost, kao i zbog činjenice da se obrađuju posebno osjetljivi podaci kao i podaci o deci, Rukovalac je identifikovao da postoje rizici koji se odnose na bezbednost i integritet prikupljenih podataka.

Predmetni rizici se odnose na mogućnost da podacima pristupaju lica koja za to nisu ovlašćena, da oni te podatke kopiraju i na drugi način kompromituju, da podaci „iscure“ u javnost, a rukovalac je identifikovao kao poseban rizik to da odgovori ispitanika mogu da postanu dostupni njihovim poslodavcima.

Sa tim u vezi, planira se implementacija odgovarajućih tehničkih i organizacionih mera da bi podaci o ličnosti bili zaštićeni od neovlašćene obrade i od slučajnog gubitka, oštećenja ili uništenja, a u zavisnosti od konkretnih rizika, njihove prirode i okolnosti u kojima se sprovodi Projekat.

U skladu sa navedenim, Rukovalac je identifikovao da postoji srednji rizik koji se odnosi obradu podataka u okviru Projekta.

Izvor i priroda rizika	Verovatnoća (velika, srednja, mala)	Uticaj (veliki, umeren, minoran)	Procena rizika (visok, nizak srednji)
Pristup podacima od strane neovlašćenih lica, njihovo dalje kopiranje i preuzimanje	mala	umeren	srednji
„Curenje“ podataka u javnost	mala	veliki	srednji
Dostupnost podataka poslodavcima ispitanika	mala	veliki	srednji

5. Opis mera koje se nameravaju preduzeti u odnosu na postojanje rizika - član 54. stav 6. tačka 4) Zakona

Što se tiče rizika identifikovanog u prethodnoj tački 4, Rukovalac je identifikovao i planira da sprovede posebne mere zaštite koje su doprinele da se predmetni rizik minimizira, kako je opisano u donjoj tabeli:

Izvor i priroda rizika	Mere za smanjenje rizika	Efekat na rizik (eliminisan, smanjen, prihvaćen)	Preostali rizik (visok, nizak srednji)
Pristup podacima od strane neovlašćenih lica, njihovo dalje kopiranje i preuzimanje	□ Posebna platforma - Podaci su dostupni isključivo u okviru platforme kojoj je omogućen pristup u skladu sa standardima i dobrim praksama informacione bezbednosti. □ Sistem privilegija i rola - Isključivo lica koja su angažovana na TANGO projektu mogu pristupiti i obrađivati podatke, po osnovu	smanjen	nizak

	unapred dodeljenih ovlašćenja tj. privilegija na platformi. □ Obuka i ugovori o poverljivosti - Svi članovi istraživačkog tima koji obrađuju podatke su prošli obuku u vezi sa svojim dužnostima u pogledu zaštite podataka o ličnosti i potpisali pravno obavezujuću izjavu kojom se obavezuju da prilikom obrade poštuju svoju svoje dužnosti u ovom pogledu. □ Rezultati i analize koji će predstavljati rezultate projekta neće sadržati podatke o ličnosti ispitanika.		
„Curenje“ podataka u javnost	□ Sve gore navedene mere. □ Strogo ograničen pristup sirovim podacima - Posebnom odlukom odrediće se lica koja poseduju pravo pristupa celokupnim podacima na platformi i koja će vršiti pseudoanonimizaciju i izvršavati ažuriranje i administraciju podataka.	smanjen	nizak
Dostupnost podataka poslodavcima ispitanika	□ Sve gore navedene mere. □ Pseudoanonimizacija - svi identifikatori biće sakriveni kako članovi istraživačkog tima u svom radu ne bi bili u mogućnosti da identifikuju lica čije podatke obrađuju.	smanjen	nizak

Dodatno, Rukovalac će preduzeti sve Zakonom propisane mere čiji je cilj bezbednost podataka o ličnosti, koje su potrebne uzimajući u obzir prirodu i svrhu obrade, vrstu podataka i lica na koje se podaci odnose, odnosno verovatnoću nastupanja rizika i nivo rizika za prava i legitimne interese lica na koje se podaci odnose i to:

- podaci se obrađuju uz poštovanje svih načela obrade;
- sposobnost obezbeđivanja trajne poverljivosti, integriteta, raspoloživosti i otpornosti sistema obrade podataka o ličnosti na sajber napade i druge pristupe;
- obezbeđivanje uspostavljanja ponovne raspoloživosti i pristupa podacima o ličnosti u slučaju fizičkih ili tehničkih incidenata u najkraćem roku;
- postupak redovnog testiranja, ocenjivanja i procenjivanja delotvornosti tehničkih, organizacionih i kadrovskih mera bezbednosti obrade i dr.;
- obaveštavanje ispitanika o obradi podataka o ličnosti u skladu sa Zakonom.

ZAKLJUČAK

Ova procena nije utvrdila postojanje visokih rizika po prava i slobode fizičkih lica, te nije potrebno istu dostavljati i tražiti mišljenje Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti u smislu člana 55. stav 1. Zakona.

U skladu sa članom 54. stav 13. Zakona, prema potrebi, a najmanje u slučaju kad je došlo do promene nivoa rizika u vezi sa radnjama obrade, Rukovalac će da preispita da li se sve radnje obrada vrše u skladu sa ovom procenom uticaja na zaštitu podataka o ličnosti.

U Beogradu, dana_____. godine

Za Rukovaoca
